

BRIEF REPORTS

Etimologii greco-latine în terminologia medicală

*E. Mincu¹, D. Esanu-Dumnazev²¹Department of Romanian Language and Medical Terminology, ²Department of Modern Languages
Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy
194A, Stefan cel Mare Street, Chisinau, Republic of Moldova

*Corresponding autor: min-janne@rambler.ru. Manuscript received October 27, 2012; revised February 15, 2013

Greco-Latin etymology in medical terminology

The aim of this paper work is to elucidate the etymology of medical terms in Romanian language, filling so the partial vacuum at this chapter. The nucleus of medical terminology is formed of "scholarly languages", a proof that the legacy left by Greco-Romans is the cradle of European spirituality and by means of this, of modern thinking generally." The terms used in medicine are like puzzles that have hired meaning throughout history, according to human ideas and human effort in understanding the forces of nature which, in turn, determines the human destiny and death. The history investigation of terminologies formation is quite difficult, but offers the advantage of understanding and explaining the scientific term, used either in medicine or in another field. This knowledge is provided by a conscious assimilation of a new term, unknown at first sight, by knowing the meanings of Greco-Latin scholarly elements that they contain.

Key words: medicine, term, etymology, evolution, history, mythology.

Греко-латинская этимология в медицинской терминологии

Целью данной работы является объяснение этимологии медицинских терминов в румынском языке, дополняя, таким образом, частичный пробел данной главы. Ядро медицинской терминологии формируется «научными» языками, доказательство того, что «наследство, оставленное греко-римским миром, является колыбелью европейской духовности, а также совершенного мышления в целом». Термины, используемые в медицине, сходны с загадками, которые создавали смысл на протяжении истории, совместно с человеческими идеями и с человеческими попытками понять силы природы, которые, в свою очередь, определяют человеческую судьбу и смерть. Исследование истории формирования терминологии – это довольно сложная работа, но которая предоставляет преимущество в понимании и объяснении научных терминов, используемых как в медицине, так и в других сферах деятельности. Эти знания являются условием сознательного усвоения нового термина, на первый взгляд незнакомого, через знание значений, которые содержат научные элементы греческого и латинского происхождения.

Ключевые слова: медицина, термин, этимология, эволюция, история, мифология.

I. Etimologia unor termeni formați în baza mitologiei greco-latine

Mitologia greco-romană a influențat semnificativ forma-rea terminologiei medicale. Inclusiv și termenul medicină a provenit de la numele grec Medeea [1, 5], fiica regelui Kolhos, care era preoteasa zeiței Hekate și nepoata vrăjitoarei Kirke. Prin actele sale magice îl ajuta pe Iason să obțină lâna de aur.

Medeea a rămas și un simbol al magiei perfide, neîntrecute în arta dozării otrăvurilor și a unguentelor care modifică vârste și chipuri omenеști.

Pan [1, 2, 3, 4, 9] este considerat zeu al pășunilor și al turmelor, având picioare, coarne, și urechi de capră. Se spune că la nașterea lui moașa s-a speriat într-atât, că a scos un strigăt turbat și a rupt-o la fugă. Iată de ce numele său este atribuit unei stări de frică irațională: *panică* – spaimă subită și violentă (fără temei), care cuprinde o persoană sau o colectivitate. Dar în medicină se utilizează numele nimfei Syrinx, o femeie frumoasă de care s-a îndrăgostit Pan [6, 8]. Fugind de persecutarea continuă a lui Pan, Syrinx ajunge pe malul unui râu și cere ajutorul zeilor care, din compătimire, o prefac în trestie. Pan, ca să-și confirme dreptul asupra lui Syrinx, și-a confecționat fluierul din această trestie din care cânta frumos și dulce în timp ce-și păștea turmele. Astfel, Pan demonștra zeilor că și în această metamorfoză, Syrinx oricum îi aparține.

În medicină: seringă (din gr. syrx, siringis, „tub”):

- seringă – instrument medical folosit pentru a introduce sau pentru a scoate din organism un lichid, pentru a lua probe de sânge etc., care constă dintr-un cilindru de sticlă sau de material plastic cu un piston etanș, la care se adaptează un ac tubular;
- siringomielie – boală a sistemului nervos care se manifestă prin distrugerea substanței cenușii din măduva spinării, cu pierderea sensibilității.

Atropos cea „neînduplecată” [2, 3], moartea în mitologia greacă, este cea mai în vârstă dintre cele trei fiice ale lui Zeus. Acțiunea ei de distrugere consta din tăierea firului vieții unui om, care era țesut de sora ei Klotho și era măsurat de sora a treia Lachesis. Ea stabilea modul, în care omul va muri. Atropos este reprezentată ca o femeie cu un foarfece în mână (fig. 3). Echivalentul ei în mitologia romană este Morta. Conform unei alte legende, Atropos era zeița destinului omenesc. Ea tăia cu un foarfece firul vieții fiecărui decedat, otrăvit cu măsclariță.

În medicină:

- atropină – alcaloid extras din mătrăgună, măsclariță, laur etc. și folosit împotriva spasmelor; ca dilatant al pupilei etc.

II. Etimologia unor termeni care denumesc segmente ale corpului uman

Este foarte interesantă etimologia termenului *mușchi*. Denumirea provine de la cuvântul latin *mus* care se traduce

șoarece. De ce anume șoarece? A fost remarcat faptul că forma și mișcarea unor mușchi, în special, a bicepsului se aseamănă cu forma și cu mișcarea șoarecilor. O astfel de analogie a fost făcută și în limba greacă: *mys* înseamnă și *mușchi* și *șoarece*, de la *mys*” provine și prefixul *my-/myo-*. În limba slavonă *mysi* înseamnă *șoarece*, dar *mysica* înseamnă *braț*. În limba germană *maus* înseamnă și *mușchi* și *șoarece* [7].

Cuvântul *pneumon* (plămân) [7] provine din verbul grecesc *pneo* și semnifică a sufla sau *a respira*. Acest verb este de origine indo-europeană *pleumon* (pulmon); *pleu*, „a înota”. Ambele variante *pleumon* și *pneumon* sunt cuvinte, care fac aluzie la ceva care plutește pe apă, pe un lichid. Plămânul mai este considerat *pod plutitor*, asociația fiind bazată pe faptul că aerul circulă prin plămâni și face ca plămânul „să plutească”.

Artera carotidă – „fiecare dintre cele două artere interne principale, dreapta și stânga, situate de o parte și de alta a gâtului” derivă din grecescul *karoun* „a ului, a adormi”. Această derivație are la bază o situație reală. În Grecia Antică jonglerii, în cadrul programului tip *show*, erau obligați să provoace somnul artificial la o capră prin presopunctura arterei carotide, apoi s-o readucă la starea normală [6].

Termenul derivă de la grecescul *aorta* [6], utilizat pentru prima dată de către Hipocrate. *Aorta* era definită ca „un conduct, lumenul căruia era umplut cu aer și de care atârnav plămâni”. Homer a comparat *aorta* cu o centură, de care era agățată o armă. Aristotel o considera o arteră mare, de care atârnav inima.

Concluzii

Prezentul studiu confirmă, o dată în plus, caracterul greco-latin al termenilor medicali. Mitologia greco-latină este o sursă esențială în tentativa de a explica etimonul termenului. Cunoașterea procesului de „naștere” a acestuia oferă posibilitatea de a pătrunde în taina de „facere” a unui cuvânt specializat, utilizat în medicină, pentru că „puterea cuvintelor este legată de imaginile, pe care le evocă și este cu totul independentă de semnificația lor reală” (Gustave le Bon).

References

1. Mitru Al. Legendele Olimpului [Legends of Olymp]. Chișinău: Știința, 1989;580.
2. Oxford. Dicționar de mitologie. [Dictionary of mythology]. București: Univers enciclopedic, 2002;310.
3. Melnic V. Aspecte umaniste ale limbii latine [Humanitarian aspects at Latin language]. Chișinău, 2000;60.
4. Horia C. Matei. O istorie a lumii antice [A history to ancient world]. Chișinău: Tipografia Centrală, 1993;7-8.
5. Perry Pepper. Proceedings of the American philosophical society, Universities Pennsylvania. 1959;94(4).
6. Holomonova A, Ivanova A. History and the root of angiology. Institute of Foreign Languages, Faculty of Medicine, Bratislava.
7. Ramoutsaki Ioana, Ramoutsakis Ioannis. Demosthenesouras, FCCP (Heraklion, Creta, Grecia). *Pneumonology or Pneumology?*. *American Journal of Roentgenology*. 2002;178:1101-1107.
8. Christos, S. Georgiades. Etymology of selected medical terms used in radiology. The mythologic connection. Departamentul de Radiologie, Spitalul “John Hopkins”, 4 oct., 2001.
9. Popescu A. Cuvinte înaripate [The winged words]. Chișinău: Cartea Moldovenească, 1991;163.

BOOK REVIEW

Textbook “Management of perioperative pain”

Printed by “IMPRINT STAR”, Chisinau, 2012, 387 p.

Author: Adrian Belii, MD, PhD, Associate Professor

Valeriu Ghereg Department of Anesthesiology and Intensive Care

Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy, Chisinau, Republic of Moldova

The anesthesiology of the third millennium is clearly distinguishable from the routine practiced in the second half of last century.

The beginnings of anesthesia as science and profession focused for a long time on the ultimate idea of the surgical patient's survival. The success of an anesthetic technique was measured through decades, depending on the outcome of surgery, discharge from hospital of the operated patient, in spite of co-morbidities accumulated during hospitalization or the fragility of his medical postoperative situation.

In the last decades of the past century, the concept of the surgical patient treatment experienced a continuous development, manifested by broadening the list of parameters that define the success of surgery. It's not just about preventing infection, respiratory depression or early diagnosis and immediate treatment of

perioperative shock, but it's also about the new nuances that are not less important.

One of the most obvious areas in this direction is the attitude of the surgical team to the perioperative pain.

In past decades, clinicians and researchers from the medical field have managed to break away from the old concept, according to which “pain does not kill”. Intensive experimental and clinical studies on large series of patients showed a negative influence of pain in general, and perioperative pain in particular, on the patient's situation and his satisfaction towards the surgical intervention. A patient in pain can not function at an acceptable level. His role in society and family becomes limited and the quality of his private life progressively deteriorates.

And if the situation with regard to chronic pain is like that, the negative influence of the acute pain becomes much more significant. The acute perioperative pain has undesirable con-